

Сп
88'05(1)

ЛЮБОСЛОВІЄ

ИЛИ

ПЕРІОДИЧЕКО

ПОВСЕМЪСВѢТНО

СПИСАНІЄ.

ТОМ. 1.

АВГУСТЪ 1844

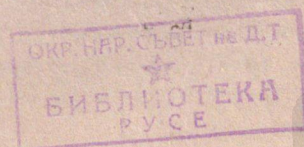
ЧИСЛО 5.

Испытайте писанія, въ нихъ же во обратете
животъ вѣчный, и сокровище неизчерпаемое.

СМЪРНА.

Въ Түпографіи Я. Даміанова.

1844.

CRP UNIT NUMBER CT 10 - PV E
KING. NO. 14633/58

ЛЮБОДОЛІЄ

ИЛИ

ПОВСЕМІСЯЧНО СПИСАНІЄ.

АВГУСТЪ, 1844.

[ЧИСТО 5.

МѢСЯЦЪ ЯВГУСТЪ.

Месеца Явгустъ (почтенъ) называшесе сначала Sextiles (Шестый), защото беше истина шестый месеца во Ялбанійско-то или Латинско-то мѣсяцословіе; а това има учѣва и въ мѣсяцословіа-та на Ромула, Нума Помпиіа, и Іулія Цесаря. Отъ време-то обаче на Нумово-то исправленіе има осмо-то само мѣсто въ ред-атъ на месецы-те. Во Ялбанско-то мѣсяцословіе шестый содержаваше 28 дни; въ Ромулско-то 30; Нума го смали 29; Іулій Цесарь направи го па да е 30; а Явгустъ Цесарь, отъ кого-то зема ново-то мѣ има Явгустъ, умножи число-то на дни-те до 31, кои-то има и до днесъ.

Сначала стана речъ въ Римскі-а Сунклитъ (соборъ) да земе Септемврія има на Явгуста, че на тоа месеца беше се родилъ самодержецъ; но Явгустъ предпочте Шестъ-а, защото на тоа месеца беше Флеа въ перво-то мѣ высочество, беше празднвалъ три торжества, беше покорила Вгупетъ въ Римска-та областъ, и беше запрелъ междобовна-та ка-гдадневна брань и война.

Тоа месеца беше принесенъ като за даръ на Димитра, богина на жито-то и на жетва-та. Я на днешній день се изображава подъ видомъ на прекрасна жена, снажна и великолѣпна, коа-то на глава-та носи вѣнецъ отъ класове, и рѣцѣ-те и са пзаны отъ нихъ. — а това изображеніе предпоставлава и небесни-те тѣлеса, защото на 28-й флава слънце-то въ знак-атъ на Дѣвица-та, сирѣчь звѣдъй така называемъ Дѣвица (мома).

Вой-то не говори закопѣватъ го; значи че кой-то мзачи и тзрпи да мѣ праватъ ката день неправда, и не прибѣгнѣва въ помощь-та на законы-те, дава причина и свобода на дрѣги-те да мѣ праватъ по голема неправда.

15

БЛАГОПРЯВІЄ.

Доброобыкновеніа какво сирѣчь да пріима челоуѣкъ пріатели-те и да се разговара съ нихъ.

Бато ни доваждатъ пріатели или нѣкои наши познанныцы за да ны позѣтатъ или поздраватъ, или и за какво да бы было дрѣго споредъ достоинство-то на секого требѣва да ги пріимаме съ радость и почесть, а не презрително и горделиво но съ благообразіе и приветливостъ. На пр., като се слѣчи да ни дойде нѣкой отъ чиновначальныцы-те или отъ големцы те или нѣкой отъ священны-а чинъ и такива достопочтенни лица, требѣва да ги погреснеме въ двор-атъ и да покажеме честолоубіе и почесть да си снемеме главопокровка-та и да употребиме она рѣчи, кои-то са обыкновенны и помѣстны, а не такивы, кои-то не са народны, но чужды и непонатны. Това снемѣванѣ на шапка-та отъ глава-та може да рече нѣкой че е Вуршпейскій обычай, и на народ-атъ неходный, той може да се увѣри добрече не е, но старонародный, ако е ходилъ по южно-западны-те страны на Болгарія, по сѣверны-те на Македонія и по нѣкои западны на Фракія, защото по она мѣста природно е на хора-та, като се сватъ предъ достопочтенни лица, тіа си снематъ шѣбара-та, и така до дето се разговаратъ съ нихъ дрѣжатъ а подъ мышка-та си.

Бато пріимаме некого споредъ обычай ніе сме длѣжни да го поздравиме, а той прави отвѣтъ на поздравленіе-то ни, или не прави то не требѣва да пригледѣваме ще ни отговорили соразмѣрно, или не, стига ніе да направиме онава цото сме длѣжни, а слѣдователно состои на негова благосклонность.

Требѣва да сме благовѣтливы и благоглаголивы, разговорни и дѣмливы, а не горделивы (Фѣдле) цото съ леснина да не може

человѣкъ да прихожда при насъ. А споредъ сѣденѣ-то, ако и да ны приканюватъ да седнеме на по горно мѣсто, но нѣе требва да предпочитаме секога по долно-то мѣсто; защото като сѣднемъ на по горно мѣсто, ако се слѣчи да дойде нѣкое лице големо, то тогавасе принждаваме онова мѣсто немъ да дадеме; за то по добре е да е человекъ на по долно сѣденѣ, нежели да слава отъ горно на долно.

Но като ны приканатъ некогашъ двапѣти или трипѣти за по горно мѣсто, то требва да послѣшаме съгъ смиреніе и благодареніе, и да прѣимаме съгъ радостъ почестъ-та шото ни показватъ.

Когато отидеме предъ нѣкои почтенни лица, до гдѣто ны не приканатъ не е прилично да сѣднемъ неподканени, а най повече предъ чиновначални лица, до гдѣ ны не заповѣдатъ и приканатъ не може да сѣдиме.

По пѣтица-та и проходы уличны (сокачны) като се слѣчи, кое-то става и чество, да срснемъ некого, кой-то е по старъ, или е отъ оттоманскій народъ, требва да мѣ дадеме прѣхожданѣ свокодно, и да слезнемъ отъ камнем-атъ (калдрѣмачъ) по е благонаравно и похвално нежели той да слава. Я ако се слѣчи да срснемъ нѣкого отъ чиновначалните лица сирѣчь или градскі-а Началникъ, или Владыка-та, или дрѣго нѣкое такова досто-почтенно лице, требва да се запреме мало на една страна, и да си снемеме капата подъ видомъ поздравленіа и покореніа.

Почитай да те почитатъ. Бато се приносишъ при секого съгъ учтивость и почестъ, то не правишъ почестъ на дрѣгиго, но само-себе-си: "честъ чествѣющихъ."

Слѣдѣва.

СЛАВЕНСКИ ДРѢВНОСТЪ.

Виждъ предслѣдованіе на 59-47 и пр.

Гледаме во Гречески-те Историци о около 500 години пр. Х., че перво насилѣванѣ по нѣкои отъ тѣхъ страны погреснаха тѣа народи отъ Персійска-та властъ и насилѣванѣ, каквото пострадаха Пѣланс-те и дрѣги нѣкои, но то выде въ мамо време и не выде съгъ такваа повреда, каквото отъ дрѣги потеглиха и пострадаха. Я около 390 год. пр. Х. погреснаха насиліе и недпокоеніе отъ Амунта отца Філіппа Македонскаго, кой-то беше произникнахъ въ Македоніа на онова вре-

ме вторый царь Македонскій. Съ тозы Амунта много пѣти се киха Іллурицы-те, и повече-то мѣ мѣсто на царство-то обладаха и завоеваха, и тогава се примириха съ него, като имъ даде залогъ сына си Філіппа, като беше малко дѣте, и така въ миръ живѣха. Я като умре Амунта, наследникъ на царств. во-то мѣ стана Ілександръ, кой-то мѣ беше первый сынъ и по старъ отъ дрѣги-те два сынове: Пердикка и Філіппа; и съгъ Ілександра живѣха въ миръ, понеже имаха Філіппа брата мѣ залогъ, каквото и на Амунто-во-то време, но тозы Ілександръ не живеа много време; и послѣ по смѣръ-та мѣ стана наследникъ на Македонско-то царство Пердикка братъ Ілександровъ и Філіпповъ. Но тоа не беше миренъ не самъ съгъ Іллурицы-те но и съгъ дрѣги, съ кои-то за да се примири зема брата си Філіппа отъ Іллурицы-те, та го даде залогъ и така се съгъ нихъ примири, но съгъ Іллурицы-те и Пѣланс-те немирѣваше никакъ; загова като се бѣха много пѣти, утрепаха го Іллурицы-те во единъ бой, и завоеваха почти сичко-то Македонско началство, и унемошиха го. Я послѣ по Пердикка прѣа Македонско-то началство Філіппъ братъ Пердикковъ, и сынъ Амунтовъ, а отецъ (башта) великаго Ілександра. Тозы Філіппъ кеше весьма раздменъ и достоенъ за началство. Като зема въ рѣка-та си узда-та на Македонско-то начално управленіе, и като гледаше че е изнемошело и че ката день немаше свобода отъ Пѣланс-те, а най повече че е отъ Іллурицы-те обладанно, смъсли да устрои добре внѣтрешны-те и домашны работы, и тогава да гледа вонкашны-те. Я Іллурицы-те на това Македонско немошно време, совсемъ шо имаха надобно и способно време да обладатъ сичко-то Македонско началство, като беше въ такова немошно состоаніе, но като предпочитаха миръ и спокоеніе, нежели начално завоеваніе и бой, не мѣ направиха никакво враждебно нападеніе и насилѣванѣ. Я той, като се премина доволно време, и като си устроюваше, внѣтрешно-то правително состоаніе, кеше миренъ съгъ тѣхъ Славенски народове, сирѣчь Іллурицы-те и Пѣланс-те, понеже ги покиташе и даваше имъ дарбы и пр. и пр. Но послѣ по нѣкое доволно време, като побѣди Іонинаны-те, и като се примири съгъ нихъ, совзе враждебно мнѣніе и помышленіе на сѣверны-те народове сирѣчь на Славенските, кои-то напредъшъ почиташе съгъ дарбы и о-

бѣшаніа добри да ги укрогави и има за пріатели; и подигна войска першъ на противъ Пѣланш-те, кои-то са были тогава между Родопа планина (допатъ) и между Македоніа, и като се виха съ него твърде зле най послѣ се покориша и така направиха миръ. Послѣ по тоа кой въздвигна се съ войска на Перѣна Крала, споредъ народно-то повѣствованіе той беше тогава предводителъ на Іллурицъ-те, кои-то, като се виха съ него многѣ пѣти, и като немаха никаковъ миръ и спокоеніе отъ него, дадохъ мѣ нѣкои отъ онѣ мѣста, кои-то бѣха обладали въ Македоніа отъ отца мѣ Имунта и отъ брата мѣ Пердикка, та така се примириха, и тогава се нарекоха тѣа дадени на Філіппа мѣста, Македонска Іллуриа, или Греческа Іллуриа. По тоа бой послѣ, устремисе и усилисѣ на по Сѣверны-те Славенски народове, кои-то са живели по край Дѣнавъ-ски-те, страны тогава, на тоа кой имаше заедно и сына мѣ Александра. Съ тѣа народове като се ви тамъ казвѣтъ Гречески-те Історицъ, че имъ надви, и че имъ овладѣ жени, дѣца и жива стока весьма многѣ, и като се върна да иде въ Македоніа, и преминѣваше презъ мѣста-та на Тривалліанш-те, тѣа като видоха на Единоплеменницъ-те имъ жени, дѣца и толкова стада, животни, че имъ ъ овладѣ Філіппъ, разгнѣвахасе на него и оскорбихасе нестѣшнѣ; за кое се и принѣдиха кодростію своєю да избавѣтъ и отчѣватъ тѣа Единоплеменницъ нѣхны, и като се виха авіе твърде зле уазвѣха и ураниха Філіппа въ бедро-то мѣ толкѣва зле шото конь-атъ мѣ подъ него утрепахъ, и него живъ шеха да фатѣтъ, ако не беше се створчалъ Александръ сынъ мѣ да го покрѣе съ шит-атъ си и да го избави и отчѣрве отъ бѣдство-то мѣ.

Тѣа Старославенски народове Тривалліанш, или Тракелианш, живели са тогава по западоужны страны на сегашна Болгаріа, по сѣверозападны страны на Фракіа и Македоніа, гдѣто ъ сега Юскюпъ, Скопіе, каквото се доказѣва и отъ І. Зѣнара на І. гл., кой-то описѣва така: "На време-то Івлиа Цесара, Кроссъ и Маркъ испроводихасе въ Македоніа и Фракіа . . . Я тѣа народове на старо време бѣха се нарекли Мугіанш и Гетш, защото тѣа живѣха по сички-те страны, кои-то са помеждѣ Стара планина и Дѣнавъ. Я като преминаха нѣкои доволни времена, нѣкои отъ нѣхъ нарекохасе и съ дѣрзи иманова-

ніа. Я послѣ Савва рѣка, коа-то се стѣча въ Дѣнавъ, раздѣлава отъ Панноніа, (сегашна Славоніа,) сички-те онѣ, кои-то са надъ Далматіа и надъ Македоніа, и Фракіа, и даде иманованіе на сегашна Болгаріа Мугіа, а помеждѣ тѣа народове намѣрѣватсе и дѣрзи многи народи, каквото и Тривалліанш называеми, кои-то се нарекоха Дарданіанш и ъ Καὶ ὁ Κρόσσος καὶ ὁ Μάρκος, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος εἰς τὴν Μακεδον. καὶ εἰς τὴν Θράκην πεμφθεῖς. . . . Τὰ δ' ἔθνη ταῦτα πάσαι με Μυσοῖτε καὶ Γέται ἐκείλητο, τῶσαν γὰρ μεταξὺ τούτε Δίμου καὶ τοῦ Ἰστρου οὖσαν νεμόμενοι. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τινὲς αὐτῶν καὶ ἄλλοις ὀνόματιν ἐπεκλήθησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ὅσα ὁ ποταμὸς Σάββας εἰς τὸν Ἰστρον εἰσβάλλων ὑπὲρ τῆς Δαλματίας, καὶ τῆς Μακεδονίας, τῆς τε Θράκης ἀπὸ τῆς Παννονίας ἀφαιρῆσει, καὶ τὸ τῆς Μυσίας προκλιώρηκε ὄνομα, καὶ ἐν αὐτοῖς ἄλλα τε πολλὰ ἔθνη, καὶ Τριβαλλοὶ προσαγορευθέντες, οἵτε κεκλημέοι Δαρδάνοι." Я Дарданіанш-те, каквото рекохѣ и по напредъ, живѣха по онѣ мѣста на сѣверна Македоніа.

На тѣа Славено-Іллуришки народове Філіппъ неможе дѣрго шо да имъ стори самшото, каквото рекохѣ по напредъ, че да бѣдатъ въ миръ и покой дадохъ мѣ южны-те въ Македоніа Іллуришки мѣста, кои-то бѣха обладали тѣа та се называха Іллуриа, а той ги послѣ нарече Іллуриа Македонска или Греческа. Я като се възвѣси на Македонско-то царство Філіппово-ошнъ называемый великій Александръ, големо нападеніе и наважденіе посрѣснаха отъ него до гдѣ мѣ се покориша, и послѣ твърде любезни съ него станаха. За шото тоа славный вселенскій повѣдатель, като го възвѣсѣха влине-те первоначалникъ на сички-те за да иде да бѣ Персіанш-те (Ацемете), Асіанш-те и пр., той най першъ совзе и смѣсли да повѣди тѣа силны Славено-Іллуришки народове и да се съ свои съ нѣхъ па тогава да се устремѣ и усили къ востоку на вышереченны-те. За това отиде першъ къ сѣверна страна съ силна войска, и устремисе на Сурма, кой-то беше тогава царъ на Тривалліанш-те, а тѣа като чѣха, че Александръ иде съ войска на нѣхъ, испроводиха камъ Дѣнавъ, колкото бѣха возможны, жени, дѣца и пр., три или чѣtiri дѣна идѣ въ разстоаніе, и придоха Дѣнавъ та се вселиха у единъ островъ (ада) называемъ Певки, заедно съ Сурма, а дѣрзи-те станаха да мѣ се противѣтъ; Но като се виха твърде зле, големъ погинъ стана и отъ дѣ-те страны и неможеха да мѣ се противѣтъ веке, и така послѣ отъ бой-атъ

пристигна за три дена до Дѣнавѣ Александръ, и премина го во една ноцъ, това ненаданно на рѣка-та преминѣванѣ устрази не самъ Тривалліанъ-те, но сички-те тамошны народове силни устрашихасе, и совсемъ шото мѣ се противеѣа по онѣа жестокѣ мѣста, но на Александра не се намѣри противоповѣдѣтель; за то сички-те мѣ се покориѣа и испроводѣа та мѣ просеѣа миръ, кои-то сѣ радостъ прѣимаше Александръ и сѣ любовъ; така прѣима сѣ любовъ и Ѣврѣа цара Тривалліанскаго, и остави секѣи на свое-то си мѣсто да иде и да живѣе въ миръ и да е прѣитель на Александра а не противникъ; за това и послѣдѣваѣа послѣ сѣ него заеднѣ, като отиде на противъ Асіа.

И като се смири сѣ тѣа народове по тѣа мѣста, совзе намѣреніе така да послѣдѣва и да направи и сѣ други-те Славенски народове, кои-то бѣа въ Далматіа и Македоніа. Устреми се прѣвъ на Ягріанъ-те и Пѣланъ-те. Я тогава мѣ дойде вѣсть (ѣваръ), че Автаріатъ-те и Таулантіанъ-те соединиласе и приготвиласе заеднѣ на противъ Александра. Тѣа три народи Іллурийски сѣ. За Автаріатъ-те намѣрѣвасе свидѣтелство въ Стравина землеписатѣла, кой-то казѣва въ кн. 3: "Автаріатъ-те бѣа народъ Іллурийскій най големъ и най славенъ *Αὐταριάται μὲν οὖν τὸ μέγιστον καὶ ἀριστον τῶν Ἰλλυρίων ἔθνος ὑπέρξεν.*" А за Таулантіанъ-те свидѣтелствѣва и предпоставлава І. Вѣнаръ, че сѣ Іллуриѣа, кой-то казѣва: "А послѣ Римланъ-те воздвигнаѣа бой на Далматъ-те; а тоа народъ е Іллурийскій, кой-то е при Іонійскій заливъ морскій, и нѣкои отъ нѣхъ Блинъ-те ги называтъ Таулантіанъ, иматъ же градъ первенствѣющій. *Δραцо Μετὰ ταῦτα δ' ἐπὶ Δαλμάτας οἱ Ῥωμαῖοι ἐστράτευσαν τὸ δ' ἔθνος τοῦτο ἐστὶ μὲν Ἰλλυρίων τῶν παρὰ τὸν Ἴόνιον κόλπον, ὃν τινὰς Ταυλαντίους ὠνόμαζον Ἕλληνας. Ἐχονται δὲ τοῦ Δαρδανίου.*" Но Лангаръ царъ Ягріанскій, кой-то се бѣше позналъ сѣ Александръ оше на Філіппово време и ошѣнѣа ходатайствѣва сѣ него, дойде и тогава кодъ него заеднѣ сѣа шитѣносѣа-те си и имаше сѣа себеси онѣа шото бѣа най мѣжестѣвенни и най доброорѣженни, и понеже като единоплеменникъ сѣа Автаріатъ-те и Таулантіанъ-те, не желаше да се бѣатъ сѣа непобѣдимага Александра; за шото не е возможно да мѣ надвѣатъ, и понеже, знаешѣ, че Александръ най устремитѣлно и най силно нападеніе правѣше на онѣа, кои-то бѣа силни, за това като дойде при

него уѣбри го и казѣвашѣ, че Автаріатъ-те не сѣ силни, и войнѣственни, а Александръ мѣ заповѣда да прави сѣ нѣхъ така каквото той знае. А той направи снисхожденіе сѣа Автаріатъ-те и миръ; за кое-то прѣима Лангаръ голема почестъ отъ Александра, и дарѣа такѣа, каквото можешъ да смѣслишъ че сѣ отъ единъ силнѣи царъ Македонскій, кой-то се обѣа да мѣ даде и сестра си Кѣна като отидатъ въ Бѣла градъ гдѣто мѣ бѣше престолъ царскій. "*Δάγγαρος δὲ τὰ τε ἄλλα ἐτιμῆθη μεγάλως παρ' Ἀλεξάνδρου καὶ δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα παρὰ βασιλεῖ τῶ Μακεδόνων νομίζεται. καὶ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Κύναν, καὶ ταύτην ὠμολόγησε δῶσειν αὐτῷ εἰς Πελλάν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρος.*" (Ἄρρ. βιβ. 1 κεφ. 5).

Но Лангаръ като се вѣрна во своаси поволіе и умре. † А Александръ, като се сдѣчи това, той не може да мирѣва, но сѣшѣвременнѣа насиліе на противъ Клитъ, кой-то бѣше царъ на Автаріатъ-те, и на противъ Глаукіа, кой-то бѣше царъ на Таулантіанъ-те, и бѣхасе тѣвѣре зле и много време шото немаѣа никакѣа покой отъ него; и като се занимавашѣ Александръ и бѣшѣсѣ сѣ тѣа народове, на Афинанъ-те и Фивен-те учини имъ се, че Александръ погина въ тѣа страшнѣи бойове, и радѣвахасе премногъ: за това имаѣа намѣреніе да отсѣдѣпатъ отъ Александра и отъ Македонско-то силно началство, кое-то като чѣ Александръ на тоа часъ остави тѣа Славено-Іллурийски народове и насиліе на Блински-те народове, кои-то, като повѣди, тогава послѣ отиде на Асіа. А тѣа Славенски народове, каквото рекохѣме и по напѣрѣа, понеже прѣдпочитаѣа миръ и покой, нежелѣи крамола и бой мирѣвахѣ и когато се маѣна отъ нѣхъ Александръ та отидѣ вразъ Блинъ-те, и когато се устреми на Асіа, и не самъ шото но за доказатѣлно умиреніе дадоѣа мѣ ошѣнѣа за помощъ и войска, като трѣгна да иде на противъ Асіа: 5000 Тривалліанъ и Іллуриѣа, 1000 Агріанъ, отъ кои-то оше толкова дойдоѣа послѣ; 1500 Пѣланъ, кои-то употребаваѣа въ сички-те силнѣи бойове нѣхъ най напѣрѣа, за шото Пѣланъ-те бѣа пешаѣа, и на секаковъ бой тѣа напѣрѣа излаваѣа и начѣваѣа да се бѣатъ сѣа противнѣиѣа-те, и тѣа най послѣ по бой-атъ пѣбѣа побѣдѣитѣлна-та пѣсѣа "Слава наша, слава наша мѣ побѣдѣитѣ-

† Агріанъ-те сѣа народъ, кой-то е живѣалъ помеждѣа Стара планина и Родопа (Доспатъ).

ли! А Агріанъ-те, каквото се вижда по сичка Александрова Історія, имаше на сѣкѣй кой като десно крыло, каквото описва и издава Ирріанъ съ тѣхъ сѣщъ рѣчи щото е говорила Александръ: “мѣжественни Фракіанѣ, и Пѣанѣ, и Іллуриѣ, и Агріанѣ, силнѣйшіи же Буршпанѣ и воинственнѣйшіи”. (кн. в. гл. 3.) А единъ дръги повѣствователъ казва, че Александръ даде за воздааніе на тѣхъ Славенски народове за то написаны тѣхъ рѣчи: “народъ славный и непобѣдимый.” Воистиннѣ достойно и спосокно воздааніе; защото като смотри челоуѣкъ по дѣлоко и смысленно, може да поеме това Александрово многопохвално постоанно содръженіе и славно по секаде повѣжденіе, че кеше най паче съ постоанството и съ крѣпость-та на тѣхъ Славенски народове, нежели на дръги; защото совсемъ шо согласенъ говорятъ сички-те повѣствователи че съ Македонска крѣпость и сила повѣди Александръ вса Вселеннаа (сичка-та земля), но какви са тѣхъ Македонанѣ не казва никой. Македонія на онова време, каквото по горе доказахме, кеше почти сичка-та обладанна отъ Славенски-те народы въ разстоаніе на толкова вѣкове, и споредъ това гивно е че сички-те почти хора природно отъ тѣхъ племена са бѣше, каквото се доказва твърде шенъ и отъ днешно-то на Македонія состоаніе; защото совсемъ шо приключава различни народы, и совсемъ шо прѣлаха тѣхъ Славенски народи, споредъ различни времена и причины, големи премененія и уничиженія, но по колша-та часть на жители-те, и по големо-то тѣсто и умноженіе на тѣхъ областъ тѣхъ са, и праведно може да поеме челоуѣкъ тѣхъ тогавашны Македонски войны, че са бѣше естественно отъ това сѣщо плема, освенъ чимоначалници-те и союзници-те Блинны, кои-то кеха 7000 спомоществователи на Александра. Но кои и какви са бѣше то само отъ секе си показва, и то не е мое нарочно намѣреніе да предпоставявамъ, но понеже самъ принѣженъ да предпоставимъ свидѣтелно и доказателно вѣтѣ-то и приѣтствіе-то на тѣхъ Славенски народове во оня времена повѣдиха за увѣреніе да предпоставимъ мало нешо отъ Блински-те писатели свидѣтелно доказателство, и така отдалечихсе отъ слѣдователно-то Славено-Іллуријско повѣствованіе.

Тѣхъ прочее Славено-Іллуријски народове на Филіппово-то и Александрово време това

вышереченно приключеніе теглиха и претерпѣха, а послѣ по Александрова смѣть тѣхъ живѣха мирно и спокойно, освенъ на Октавианово време шо кеха немирни мало нешо, кое-то, като пристигнеме слѣдователно описашемъ. Я споредъ оня времена первенствующи градове на тѣхъ Славенски народове кеха: Среденъ градъ, Софія сирѣчь; Сирмишъ, Митровичъ сирѣчь, у Славонія; и Дбрацо въ Далматія на днешній день Нпиръ.

Слѣдъва.

ХРИСТИАНСТВО.

Послѣдованіе на 51-34-5-6. стр.

2) Англіканѣ. Тѣхъ хрістіанѣ, имандватѣе и епископски, начертаватъ възвышенната церковь, коа-то отъ Влісаветово-то управленіе учредиса и утвердиса во Англіа. И совсемъ шо се каза во Общособраніе-то, че Англіканска-та церква содръжава 39 членове Калвински, една Папінска літѣргія и едно дѣховенство Армініанско; но славенъ нѣкой мѣдрецъ отвѣсти, че оше не стана разѣжденіе, ако да е тѣхъ церква Калвинска или Армініанска, защото отъ каквото се отѣбли отъ Римска-та церква чѣва оше свѣщенноначалие-то, церковно-то вѣромначалие, азыкатъ, одѣланіе-то, и правила-та на літѣргія-та. Прекрасны-те молитвы на Ватоліска-та церква прѣхасе во Common prayers Book. Това содръжава Календар-атъ на Римска-та церква, собраніе-то на свѣты-те, праздниѣ-те, молитвы-те, посты-те и пр. Во согласни-те соединени жителства Американски има различіе сѣщественно Англіканска-та церква отъ прѣждереченна-та у Англіа. 39-те членове докара въ 10 и отфѣрли Безсмѣртностны-а символъ на вѣра-та. Армініанство-то се вижда че е тамъ по державно вѣроисповѣданіе.

Англіканѣ-те начертаватъ по соественно-то тѣсто и множество на обитаніе-то (сѣденѣ-то) Англіјско, тѣхъ са доволно у Ирландія и совокупленни-те жителства. У вонкашны-те отъ Буршпа Англіјски страны тѣхъ са най повече помеждѣ хрістіанъ-те, щото се въ нихъ поселиха и застѣдѣха.

У Англіа кои-то не принадлежатъ, сирѣчь оня щото не са покорни на Англіканска-та церква, какво и да са дръго, Протестантѣ, Ватоліѣ, Вбакери или Іудеѣ, именѣватсе Діссентери, непреобразни или несогласни; чество оваче приключавасе това име въ Про-

протестанты-те, кои-то не ще да знаатъ Бпiscopство-то.

3) Тайни и Ревнителн. СОВОКЪПВЪМАМЕ СОСЪ ТОВА ИМЕ МНОГЪ ЕРЕСИ, КОИ-ТО СЕ НАЧЕРТАХА И СТАНАХА НѢКОА УВЪ ЧАСТЬ ПОМЕЖДЪ ПРОТЕСТАНТЫ-ТЕ, НѢКОА ЖЕ МЕЖДЪ АНГЛІКАНЫ-ТЕ. ЧИСЛО-ТО ИМЪ Е ВЕСМА ГОЛЕМО. ПРАВИМЕ ОПРЕДѢЛЕНІЕ ТЪВА САМЪ ВЪ СЕДМЪ, КОИ-ТО МОЖАТЪ ДА СЕ ПОЕМАТЪ ЗА ПО СОБСТВЕННЫ ЕРЕСИ:

А. КОГГРЕГАЦИОНАЛІСТЪ-ТЕ СМОТРАВАТЪ И ЧИНАТЪ СЕКО СОБРАНИЕ ИЛИ ОБЩЕСТВО ЧАСТЬ НА ВИДИМА-ТА И ПРИСЪТСТВЕННА-ТА ЦЕРКВА. СЕКАКВА ЦЕРКВА ПОИМАТЪ СОВЕРШЕННА И ТАКА КАКВОТО ДА ПРИКЛЮЧАВА СІЧКО НЕЩО, ЩОТО Е ПОТРЕБНО ДА ПОЛУЧАТЪ ВЪРОИСПОВѢДНО-ТО НАМѢРЕНІЕ, АКО И ДА НЕ СЕ ПОКОРАВА ВЪ НѢКОА ДРЪГА. ПОУЧЕНІА-ТА ИМЪ ЗА ВѢРА-ТА СЯ ПОЧТИ ТАКІА, КАКВИТО СЯ НА ПРЕСВУТЕРІАНСКА-ТА ЦЕРКВА У СКВТІА, ГДѢТО СЯ МНОГОЧИСЛЕННИ ТІА ОТДѢЛЕНІА, И НА ЦЕРКВА-ТА НА СОВОКЪПЛЕННИ-ТЕ ЖИТЕЛСТВА ЯМЕРІКАНСКИ, ГДѢТО СЕ НАМѢРВЪВА ПОДОВНО ГОЛЕМО ЧИСЛО НА ТЫЗЫ. ТІА ВѢРВЪВАТЪ ВО ХРІСТА, ИСПОВѢДВАТЪ И ПОЗНАВАТЪ ПОКААНІЕ-ТО КАТО СРЕДСТВО НА ПРОЩЕНІЕ-ТО ГРѢХОВНО, ИСПОВѢДВАТЪ СВАТА ТРОИЦА, ПРЕДОПРЕДѢЛЕНІЕ-ТО, СНАЧАЛО РАСТЛѢНІЕ-ТО, И ОСОБНО-ТО СПАСЕНІЕ, ПОСТОАНСТВО-ТО ДОРИ ДО КОНЦА. МНОГЪ МАЛКО ОБАЧЕ РАЗЛИЧІЕ ИМАТЪ ОТЪ НЕЗАВИСИМЪ-ТЕ. ИМА И ДРЪГИ СОГЛАСНОСОЕДИНЕННИ ЖИТЕЛСТВА ЯГЛАМЕРІКАНСКИ, ГДѢТО СЕ НАМЕРВЪВАТЪ ОТЪ ТЪА МНОЗИНА.

В. ЯРМІНІАНЪ-ТЕ ИЛИ РЕМОНИСТРАНТЕ, ИМЕНДЕМИ ОТЪ АРМІНІА ИЛИ HARMSEN И ОТЪ REMONSTRANCE ИЛИ ПРЕДСТАВЛЕНІЕ, КОА-ТО ЕРЕСЬ НАПРАВИХА ВО ОЛЛАНТІЙСКО-ТО ЖИТЕЛСТВО НА 1609. КАЛВІНЪ ПОУЧАВАШЕ, ЧЕ БОГЪ ПРЕЖДЕ ВѢКЪВЪ ПРЕДОПРЕДѢЛИ И ОТДѢЛИ НА СІЧКИ-ТЕ ЧЕЛОВѢЦЫ, СЧАСТІЕ-ТО, НЕЗАВИСИМЪ СІРѢЧЬ НЕПОКОРЕННЪ ОТЪ РАБОТЫ-ТЕ ИМЪ, И ЧЕ НѢКОИ ОПРЕДѢЛИ ЗА СПАСЕНІЕ, А НѢКОИ ЗА ОСУЖДЕНІЕ. ЯРМІНІЙ СЕ ПРОТИВИ НА ТОВА ПОУЧЕНІЕ И НАМЕРИ МНОЗИНА ДА МЪ ПОМАГАТЪ И ДА СЯ СЪ НЕГО СОГЛАСНИ. ЯРМІНІАНСТВО-ТО СЕ СЕГА РАСПРОСТРАНИ ПОМЕЖДЪ МНОГЪ ПРОТЕСТАНТСКИ ЕРЕСИ, НО МАЛУЧНА СЯ НОВООБРАЩЕННИ ЩОТО НЕЗАВИСИМА ЦЕРКВА НАЧЕРТАВАТЪ. ПОМНОЗИНА-ТА ЯРМІНІАНЪ НАМИРАТЪ СЕ ВЪ СѢВЕРНЫ-ТЕ ОКЛАСТИ НА ОЛЛАНДІА, И ВЪ АНГЛІА.

Г. МЕННОНИТЪ-ТЕ, КОИ-ТО ИМЕНВЪВАТЪ СЕБЕСИ КРЕСТИТЕЛИ, ВѢТВЪ (СЪЧЕЦЪ) СЯ НА ВЕСМА СЛАВНЫ-ТЕ ПРЕКЪЩЕННЫ, НА КОИ-ТО СЕ ТІА ОТРИЧАТЪ И ОТЪ НЕЧЕСТІЕ-ТО И ОТЪ ИМЕ-ТО. ТІА ЕРЕТІЦЫ СЯ СЕГА ТЪВЪРДЕ МИРНИ, ЧЕСТНИ, ТРЪДОЛЮБИВИ, ТЪВЪРДЕ МНОГЪ СЯ СЕ

ПРЕДАЛИ ВЪ ТЪРГОВІА И ЗЕМЛЕДѢЛАНІЕ, И ВИЖДАТЪ СЕ ДА СЯ СПОРЕДЪ ПРАВЫ-ТЕ И ОБЫЧАИ ПРЕПРОСТИ. НЕ ПОЗНАВАТЪ НИКАКВА ЧЕЛОВѢЧЕСКА ВЛАСТЬ ЗА ВЪРОИСПОВѢДАНІЕ-ТО; НА ДНЕШНІЙ ДЕНЬ НЕМАТЪ НИТО ИСПОВѢДАНІЕ ВѢРНО, НО БЛАГОДАРНИ СЯ САМЪ ВЪ ПИСАНІЕ-ТО, КОЕ-ТО ИСТЪЛКЪВЪВА СЕКІЙ КАКВОТО ТОЙ САКА. ЯКО И ДА КАЗВЪВАТЪ ЧЕ СЯ ОТДАЛЕЧЕННИ ОТЪ ВѢРОИСПОВѢДАНИ ПРЕНІА И ПРОТИВОРЕЧІА РАЗЛИЧАВАТЪ ОБАЧЕ ПРЕМНОГЪ ЕДИН ОТЪ ДРЪГИ И СНИСХОЖДАВАТЪ КОНЕЧНЪ ВЪ САМЪ СЛѢДЮЩИ-ТЕ, СІРѢЧЬ ЧЕ КРЕЩЕНІЕ-ТО ИМА ВАЖНОСТЬ И СИЛА САМЪ ВО СТАРЪ ВОЗРАСТЪ, ЧЕ НЕ Е ПРОЩЕННА КЛАТВА-ТА, И ЧЕ ТРЕБВЪВА ДА НЕ НОСАТЪ ОРЪЖІА (ПЪШКИ). ТІА ЕРЕТІЦЫ СПОРЕДЪ ПРАВИА-ТА И ОБЫЧАИ-ТЕ ПРИЛИЧАТЪ ТЪВЪРДЕ СОСЪ КЪАКЕРЪ-ТЕ И СОСЪ МОРАВЪ-ТЕ БРАТІА.

СЛѢДВЪА.

СЫНОВНИ ЛЮБОВЬ.

НА 1760 ЕДИНЪ ІРЛАНДІАНИНЪ КОРАБЕЛЬЩИКЪ (ГЕМИЦІА), ИМЕ-ТО МЪ ВЕКНЕРЪ, БЕШЕ У ЕДИНЪ КОРАБЕЛЬ ЗАЕДНО СОСЪ СЫН-АТЪ СИ ИМЕНДЕМА УОЛІА, И ОТЪ ЗАПАДНЫ-ТЕ ІНДІИ ВЪ ГАЛЛІА (ФРАНЦА) ПРЕХОЖДАХА. ТОЗЫ НЕГОВЪ СЫНЪ УОЛІИ НЕМАШЕ ПОВЕЧЕ ОТЪ ДВАНДЕСЕТЪ ГОДИНЫ ВОЗРАСТЪ, И СІЧКО-ТО МЪ УЧЕНІЕ СОСГОЕШЕ ВЪ МАЛКИ НѢКОИ НАВЫКНОВЕНІА ДА ПЛЫВА ВЪ МОРЕ-ТО. ИМАШЕ ОБАЧЕ ГОЛЕМА ТЪБЛЕСНА СИЛА, ПРОВОРСТВО И ДѢАТЕЛНОСТЬ, СІРѢЧЬ БЕШЕ ПРОВОРЖИВЪ, И ИМАШЕ ПРЕЧДНО ЕСТЕСТВЕННО ОСТРОУМІЕ; ОЩЕ ОТЪ МАЛКО ДѢТЕ ПОКАЗВЪВАШЕ ТОЛКОВА ДЕРЗНОВЕНІЕ И ВЕЛИКОДЪШІЕ, ЩОТО КОРАБЕЛНИЙ КАПЕТАНЪ ПРИНЪДИ СЕ ДА ИЗРЕЧЕ ЕДИНЪ ПЪТЬ; "ТОВА ДѢТЕ, АКО ПОСЛѢДВЪА ДА ПОКАЗВЪВА ТОВА СЪЩО БЛАГОДЪШІЕ (ДЪШЕВНА СИЛА) И ДОБРЪ ПОСЪПОКЪ, ВѢРВЪВАМЪ ЧЕ ВЪ МАЛО ВРЕМЕ ЩЕ ПРІЕМЕ ПО ГОЛЕМА ВЛАСТЬ ОТЪ МОА-ТА И ДОСТОЙНОСТВО." ВОИСТИННЪ ОТЪ НИКАКВА БѢДА НИКОГА НЕ СЕ КОЕШЕ, И СЪ РАДОСТЬ СЪВЪРШВЪВАШЕ ОНЫА РАБОТЫ, ОТЪ КОИ-ТО НЕГОВИ-ТЕ СОВОЗРАСТНИЦЫ ЩЕХА ДА ТРЕПЕРАТЪ, АКО ГИ СЪВЪРШВЪВАХА.

ВЪ ТОВА ПРЕДРЕЧЕННО ПРЕХОЖДАНЪ ОТЪ ЗАПАДНЫ-ТЕ ІНДІИ ВЪ ГАЛЛІА, ИМАШЕ ВЪ КОРАБЕЛЪАТЪ ЕДИНЪ ПРОХОЖІЙ (ЮЦІА) ЯНГЛАМЕРІКАНИНЪ БОГАТЪ ЗАЕДНО СОСЪ МАЛКО-ТО СИ МОМИЧЕ. БДИНЪ ДЕНЬ ПОКЕГНА ТОВА МАЛКО МОМИЧЕ ОТЪ РЪЧЕ-ТЕ НА ДОИЛНИЦА-ТА И ОТДАЛЕЧИ СЕ ОТЪ НЕА ТА ТЪРЧЕШЕ ПО ПРЕДНІА КРАЙ КОРАБЕЛНИЙ (ПРЪБРАХ); И КАТО ОБИКАЛАШЕ ТАМЪ, ПАДНА ВЪ МОРЕ-ТО. СТАРЕЦЪ-О ВЕКНЕРЪ ВИДЕ ГО КАТО ПАДНА, И СОСЪ ЕДИНЪ КАТО СЪВѢТКАВИЦА СКОРОСТЬ ФЪРАНСЕ ВЪ ВЪРИ-ТЕ МОРЕСКИ ЗА ДА ИЗВАДИМО-

миче-то. Въ малку нѣкои минѣты, беше Фатилъ малко-то момиче, и като го държеше съсъ една рѣка, а съсъ дръга-та плываше, во-решесе да пристигне корабль-атъ; но въ то-зы подвигъ като се намерѣваше и плываше, внезапнѡ (хапангъсъ) виде, съ трепетъ и страхъ, единъ морскій вѣлкъ че се стѣрчѣваше на него силнѡ за да го пристигне. На тосъ часъ извики силнѡ колкѣто веке можеше за помощъ. Прехожий-те и кораблющны-те, сирѣчь сички-те шо бежа въ корабль-атъ п-внѣхасе и стоеха та гледаха; но совсемъ шо гледаха сички-те съсъ страхъ и трепетъ най послѣшна-та бѣда на тозы дерзностнѡй старецъ, никой- обаче не смеа да се фърли у море-то да мѣ помогне. Пѣшкаха на ры-ка-та обеднашъ, но та не щеше баре да знае това нишно пѣшканѣ, но повече се насилю-ваше, и беше векемъ стигнала старецъ-атъ съ момиче-то. На тазы страшна и печална ми-нѣта (декика) дерзностно-то юнаство и лю-бовъ отеческа (баштинска) побѣдиха и рас-палиха дѣте-то мѣ да направи онова, кое-то силни и возрастни мѣже не смѣха да направатъ. Младшій и малшій Уолнїй Венкеръ, като гледаше неотвѣжна-та бѣда въ коа-то беше пристигналъ башта мѣ, дръпна единъ остръ ножъ, и фърлисе съ него въ море-то. Беше твърде докрь плывачъ (пла-ватель); защото баша мѣ го беше научилъ въ вода-та малко още отъ като беше начело да ходи. Пристигна прочее отзадъ на звѣр-ска-та рѣка морскїа сирѣчь вѣлкъ, вобресе низвода-та подъ коремъ-атъ мѣ, и тогѣва съсъ едно искѣсно, крѣпко и великодѣшно устре-мленіе и сила вovre сички-атъ ножъ въ ко-ремъ-атъ мѣ. Като се уплаши отъ колѣжъ-атъ ненаситна-та рѣка, остави да гони первы-атъ мѣ ловъ, и обзрнасе бегнѡ на новы-атъ мѣ сопротивникъ.

Страшно гледанѣ стана сега на сички-те кои-то стоеха отъ корабль-атъ та съсъ страхъ и съ голема грижа и печаль гледаха. Момче-то безтрепетно и неестрашенно въ противле-ніе-то на таковъ единъ золь и страшнѣ звѣръ, противлаваше мѣ се твърде силнѡ и свободнѡ. Като се занимаваше чѣднѡ звѣръ да дръпне ловъ-атъ мѣ, полѣчи отрок-о (мом-чето) двапати и трипати да го мѣшне съ ножъ-атъ твърде добре; но като дѣте немаше доволна сила до толко, што да го утрепе, за това малкїо юнакъ принѣдесе по малѣ мало да го оставя, и да прикѣгнѣва камъ корабль-атъ.

Помеждѣ това, кораблющны-те бежа фър-лили многѣ вѣже-та камъ башта-та и камъ великодѣшны-а сынъ, и най послѣ, съсъ го-лемъ трѣдъ, полѣчиха и двамина-та да фа-татъ по едно. Сички-те сега отъ корабль-атъ стѣрчѣхасе да ги теглатъ на горе, и така кашта-та и сын-о бежаприближили да се от-фърлатъ отъ вода-та, и почти бежа се воз-высили съсъ важе-та-та. — мало нешо трѣбѣ-ваше да избѣгнатъ отъ бѣдностъ-та.

Но разгнѣвливы-о морскій вѣлкъ, като виде че лов-о мѣ на малко ще мѣ отвѣгне, и като се распали отъ естественнѡ-то си сви-рѣпство, и отъ сила-та си отместителна страсть (дѣшманскїй гаресъ), собра сички-те мѣ силы, хрипна съсъ страшно и силно устре-мленіе, и дръпна въ мѣгновенїи ока бѣдно-то момче помеждѣ твѣрдъ-те мѣ зѣвъ, и скъсна го на двѣ части (парчета) и на той часъ изеде една-та. Въ това страшно гледанѣ викнаха колкѣто можеха неволнѡ сички-те зрители (сеирїи) отъ големъ страхъ, и оста-наха като окаменени, сички-те прескорбени и уплашени.

Напоконъ помогнаха и истрѣгнаха башта-та, кой-то пристигна здравъ и неповрежденъ въ корабль-атъ съ малко-то момиче, кое-то стана причина на едно таково страшно и печално бѣдство.

Таковъ конецъ, най страшнѣ същовремен-нѡ и най благодѣшенъ, прїа Уолнїй Венкеръ. Живот-о мѣ беше кѣсъ, но остави въ лѣто-писы-те на свѣтъ-атъ благороднѣ и удивленъ примѣръ на сыновна-та си любовь и на не-боазненнѡ-то и неуплашенно благодѣше.

(Сокровище полѣзныхъ свѣдѣнїи.)

ПОСЛАНІЕ ВЪГЪНІА БОЛГАРНА.

За ради шо є Рай, и шо Пакло (вѣчна мѣка).

Видѣхъ вопросъ-атъ, што ме пытате за праведны-те дѣшы, Послѣ кога се отвоатъ отъ тѣло-то въ кой прочее рай се намѣръ-ватъ? И за това вкратѣти отвѣщавамъ, че совокѣпленіе-то и соединеніе-то на пра-ведны-те съ Бога, и несовершеннѡ убо по на предъ отъ сѣдъ Божїй, а совершенно послѣ като стане страшнѣ сѣдъ ожидаемое при-обрѣтеніе и полѣчїе на влаженство-то и сла-ва-та вѣчна, това се казѣва и Рай, това и Небо, това и Небесное Царство, това и Бла-годать Божїа, и Лице Божїе, и Мѣсто Свѣтло. "Свѣтъ праведнымъ за всегда, и при Господѣ обрѣтаютъ благодать и слава; мѣсто про-

хладно; мѣсто упокоеніа, мѣсто тишины; тѣи же сѣтъ въ мирѣ; сички-те тѣа имена показватъ и обавлаватъ едно само и сѣщо нешо (вещь). Послѣ по смѣрть-та ни трѣбѣва да разсѣждаваме состоаніе-то на дѣшш-те, а не мѣстоположеніе-то. Собственнѣ да речеме, дѣшш-та нема мѣсто; защото е тѣа, невещественно и безтѣлесно естество, а не тѣло (снага), та да има потреба гдѣ да се укѣрпи (подпира), и гдѣ да сѣди, каквото тѣлеса-та. Мѣсто-то на дѣшш-та послѣ по смѣрть-та е состоаніе-то, въ кое-то се намѣри когато се отдѣли отъ земнш-атъ и станъ (чадъръ, сѣдалище и пр.) Намѣрили се (дѣшш-та) некогашъ въ благочестіе и вѣра? въ покаяніе и исповѣданіе? оправданна въ благодать Божіа? Предвѣренна е и споредъ секій образъ увѣренна и извѣстна за бѣдѣща-та и безконечна совершенна слава. Знае порадок-атъ си, чѣствѣва и познава блаженство-то си и има обрѣченіе-то на совершенно-то приобкрѣтеніе, просвѣщенна отъ Бога, славна, упокоенна, радостна, весела, блаженна воистиннѣ; и предъ совершенно-то блаженство удостоавасе въ части кожественна выразителность (*ѳиѳазис*) и дѣйствіе, запалявасе съ най големи-те пламицш на кожественните раченіа и любви, соревнованна и уподобенна съ аггелш-те, содрѣженна съ пророцш-те, апостола, мѣченицш и съ сички-атъ рада на праведнш-те, украшавасе, радѣвасе, упокоавасе. Бѣто небеса, ето рай, ето царство, ето слава, ето свѣтило, увеселеніе, прохлажденіе, упокоеніе (рахватъ), тишина, свако благо. Но намѣрилисе (дѣшш-та) на противъ, сирѣчь грѣшна, като се раздвой отъ тѣло-то (снагата), въ темнота на не-благочестіе и на злославіе, въ дно-то на заблѣденіе и на отчужденіе, ниспаднала отъ кожественна-та благодать, съ тажестъ-та на незаконіа-та си? Увы, горко и, увѣренна че е тогава и та бѣдна за бѣдѣще-то и вѣчно осѣжденіе и мѣченіе. Знае и та порадок-атъ и, познава вѣдство-то си, и има встѣпленіа и предъготовленіа на совершенно-то и вѣчно осѣжденіе, потемненна, далекъ отъ Бога отфѣрленна, отагченна и бѣдственна, прискорбена, печальна и трепетна, превѣдана воистиннѣ и предъ вѣчно-то мѣченіе, непричастна и недостойна совсемъ на Божественно-то просвѣщеніе, отагченна отъ Божіа-та любовь, пълна отъ страхъ, полна отъ трепетъ, счетенна и сѣроенна съ злы-те дѣхове [дѣволе], содрѣженна съ безвожницш-

те и не-благочестивш-те, и съ съ распѣстнш-те сынове, намѣщенна, пачальна, устрашенна и трепетна. Бѣто дѣз и пакло, ето сѣдалища Видарски (печальни), ето озлобленіе, ето бѣдство, печаль, скорѣвь, секакво зло. Може да се намѣри една дѣшш отъ первш-те праведнш-те сирѣчь, а една отъ вторш-те неправеднш-те сирѣчь, и двѣ-те заедно и на едно (нека да речеме за примѣръ така) у едно и това мѣсто; пакъ первая-та за состоаніе-то и докро, намѣрѣвасе блаженна и въ небеса; а втора-та за состоаніе-то и зло, намирасе нещастна, и бѣдна, и въ пакло-то; пакъ онаа въ лонѣхъ (впаздѣхите) Авраама, сирѣчь во упокоеніе, пакъ тазъ въ гдѣбинш-те геенски [паклото], сирѣчь во озлобленіе, и ако да са заедно и на едно, различіе-то на состоаніе-то имъ отдѣлава ги и раздѣла; и това е голема-та и страшна онаа пропасть [дѣлакина голема], коа-то сдѣшаме въ притча-та: “Междъ нами и вѣми пропасть велика оутвердиса, ꙗкѣ да хотѣши прейти ѿсѣдъ къ вамъ, не возмѣгѣтъ, ни иже ѿтѣдъ къ намъ прехѣдатъ.” Шо прави мѣсто-то, като е мѣсто? нишо. Адамъ беше въ рай, като не беше оше млъ онъ горчивый плодъ, беше и послѣ като го беше млъ и като не беше оше отъ тамъ испаденъ, но като го не беше млъ оше, наистина беше у рай и рай беше неговъ; затова беше собственнѣ и воистиннѣ въ рай. Като прегрѣши и паде, беше оше нѣкое мало време въ рай, но така, като странъ и чѣждъ тогава отъ рай, беше сирѣчь въ рай, безъ да е собственнѣ воистиннѣ сирѣчь съ радость и свѣтлость въ рай.

Аггели или въ рай, или вонъ отъ него, гдѣ и да се намератъ, въ рай са, и когато се намѣрѣватъ у сѣдалище Авраамово въ дѣвъ [древо] Мамврийскій, и когато у домъ дв-товъ въ Содомѣ. Дѣволи на противъ въ мѣсто на осѣженіе са, и като по поплѣщенію кожіею досаждатъ на нѣкой человекъ, и кога по повѣленію кожіею флаватъ во свинѣ-те Гадарински; гдѣ и да се сдѣчатъ, онѣи [аггелите] иматъ съ себеси блаженство, а тѣа, дѣволи-те сирѣчь иматъ сѣща-та имъ бѣдностъ; мѣсто-то не раздѣлюва, но состоаніе-то. Снеми единъ аггелъ въ малѣ у пакло-то, искачи единъ дѣволъ на неко-то, и като соблюдишъ собственна-та слава на едно, и собственно-то осѣженіе на дрѣго, имашъ аггела убѣ пресвѣтла и помеждъ темнш-те на мрачнш-а тартаръ, а дѣвол-

атъ темна и помеждѣ вѣстаніе-то на небеса-та свѣтлостъ. Слѣшаме въ книга-та на Ішва, че единъ день аггели предстанаха предъ престолъ Божій, и дѣвол-о помеждѣ нихъ но що стана отъ това? дали защото дѣвол-о се намери помеждѣ редове-те аггелски, предъ престол-атъ на Божественно-то Величество, дали, казвамъ, престана да не е дѣволъ? вѣроатно че не се промени, но беше и тогава тамъ па во осѣжденіе, па главна на не угаси-атъ огнь. Подобни аггели вездѣ и всегда священнодѣйствующи дѣхове къ слѣженію послани, и небесагъ огна пречистѣиши пламени. Мѣста църква-та наша раздѣва и понимава различни-те состоанія на дѣшн-те послѣ по смѣртъ-та, а мѣста опредѣленни мѣстѣ и чистѣ вѣра-та наша не щеа да ни открие, и да казва тѣва или онѣва, до толко што еъ точно понатіе такива неща да знаеме. Затова нито се чѣ некога църква-та Хрѣстова да побѣава чеда-та си, че е едно трето мѣсто чистително, и че гори въ това мѣсто огнь чистителный. Това азъ го имамъвамъ повече плавильный горшокъ (топильница) гдѣто се разстоиѣва злато-то, да на пѣли сокровища-та (кесїите) на онаа што го измыслиха.

Тѣ неща за това, почтенный мой Госп. Нїколае, колкото ме Богъ просвѣти, и много-то упражненїа допѣнаха да пиша. Ты же, любезнѣишїи, имай страхъ Божїи, и упованїе-то си на Бога въ сичкі-атъ твой животъ, и като си увѣренъ че е рай и пакло, немай грижа много да се надчишъ гдѣ е тоа рай, и гдѣ пакло (вѣчна мѣка), и гдѣ е мѣсто-то особнѣ въ кое-то по смѣртъ-та дѣши-те се собиратъ. Тѣ са неща странни, и не помагатъ въ спасенїе. Вѣрѣвай самъ че са, а не испѣтѣвай гдѣ са, и като вѣрѣвашъ койса, и вѣгай отъ едно-то, а надай се и гони дѣво-то. Така вѣрѣвай и ще се спасешъ.

Различни разѣми.

Койне брѣжи животъсвой не живѣе благочиннѣ
 Никой не може да живѣе, какъто той обѣа.
 Животъ се казва, като мѣ се радѣвашъ.
 Животъ отъ потребни лишѣнъ не е животъ.
 Живѣеме не какъо сакаме, но какъо можеме.
 Не се намерѣва животъ безъ печаль въ никого.
 Слѣпа и вѣденъ е челоѣческїи животъ!
 Преклагодѣстна е вещь безскорѣный животъ
 Много е прѣладокъ животъ, като е непознан.
 Идемъ да живѣеме, а не живѣеме да гдѣме.

ЛѢТОСЛОВІЕ

ВѢНСТАНТИНОПОЛЬСКИХЪ ЦАРЕЙ.

	по Хр.	
ВѢнстантїнъ Великїи царствѣва	33 лѣта	333
КѢнстантїи сынъ мѣ	24 —	357
ІѢланъ престѣпникъ	2 —	359
Іовїанъ	1 лѣто	360
Уалентїніанъ	12 лѣта	372
Уалъ братъ мѣ	3 —	375
Іратїанъ	3 —	378
Феодосїи великїи	17 —	392
Іркладїи сынъ мѣ	13 —	405
Феодосїи малый	42 —	447
Маркїанъ	6 —	453
Левнъ великїи	17 —	470
Левнъ малый	1 лѣто	471
Зинѣнъ	16 лѣта	487
Анастасїи	27 —	515
ІѢстїнъ старый	9 —	524
ІѢстїніанъ великїи	39 —	563
ІѢстїнъ младый	13 —	576
Тїверїи	4 —	580
Маврїкїи	20 —	600
Фѣка мѣчитель	8 —	608
Іркладїи	31 —	640
КѢнстантїнъ сынъ мѣ	1 лѣто	641
Іркладїи сынъ мѣ	6 мес.	
КѢнстантїнъ сынъ мѣ	27 лѣта	668
КѢнстантїнъ отецъ ІѢстїніановъ	17 —	688
ІѢстїніанъ первѣ царствѣва	10 —	695
Леонтїи	3 —	698
Тїверїи ІѢсїмаръ	7 —	705
ІѢстїніанъ вторѣ и Тїв. сынъ мѣ	6 —	711
Фїліпъ Варданїнъ царствѣва	2 —	713
Анастасїи Іртемїевъ	2 —	715
Феодосїи Ітраматунанїнъ	1 лѣто	716
Левнъ Ісавръ	24 лѣта	740
КѢнстантїнъ сынъ мѣ Копронѣмъ	24 —	764
Левнъ сынъ мѣ царствѣва	5 —	782
КѢнстантїнъ сынъ мѣ съ матерїю	10 —	792
КѢнстантїнъ сынъ мѣ	7 —	799
Врїна сама майка мѣ	5 —	804
Нїкїфоръ Генїковъ	8 —	812
Іркладїи сынъ мѣ	3 мес.	
Мїхаїлъ Рагавѣ царствѣва	1 лѣто	813
Левнъ Ірменїевъ	6 лѣта	819
Мїхаїлъ Коснодзычнїи	8 —	828
Феофїлъ сынъ мѣ	12 —	840
Мїхаїлъ сынъ мѣ	16 —	866
Васїлїи Македонанїнъ	19 —	885
Левнъ сынъ мѣ	25 —	911
Александръ сынъ мѣ	1 лѣто	912
КѢнстантїнъ сынъ Леонтовъ	48 лѣта	960

Романъ сынъ мѣ царствѣва	3 — 963
Никифоръ Фшковъ	„ 6 — 970
Іваннъ Цымискинъ	„ 6 — 976
Василій Болгаробѣецъ сосъ врата мѣ Константина	„ 51 — 1029

Въ тѣхъ цареве на време-то Сергій Патріархъ отложи папа Римскаго отъ Діптухите. то естъ отъ поминатели-те въ църковъ имена.

Слѣдѣва.

НВ ПРИРОДНОСТЬ.

На време Івстиніана цара, като имаше бой во Італіа сосъ Іотѣш-те, и като се приближи войска-та мѣ при едно село называемо Пікини, хора-та се уплашиха и кой каквото може избѣгаха отъ тамш. Една жена, колато беше наскоро родила. въ онова кѣганѣ не се знае какво стана или а утрепаха, или а зарокыха, беше си оставила дѣте-то въ постилци-те на земля-та, кое то недтешеннш плачеше. Я една коза, като го чѣ и виде, приближисе при него и подложи си при уста-та мѣ боски-те си и то фати да цыца (сисса), и да млечи. Това коза-та ката день и часъ правеше и съ големо прилѣжаніе чѣваше го отъ секакво поврежденіе. Послѣ по доволно време, като се умири онова мѣсто, дойдоха на него Римляне да сѣдатъ и като намѣриха онова дѣте въ постилци-те почѣдихасе какво е това дѣте и чіе е, като немаше тамш никойни челоуѣкъ нито жена, нито дрѣго нищо самш една коза, колато пасеше и беше далекъ отъ него толкова колкото едно съ камикъ Фьрланѣ. Сокрахасе прочее сички-те жены, колкото се намериха тамш, и чѣдехасе какво живѣе само това дѣте и со що се храни; фати-та го въ рѣцете си и подлагаха мѣ секоа боска-та си да сисса, но то не фащаше ни единъ сосецъ и не рачеше челоуѣческо млеко и плачеше. Я коза-та, като гледаше че се приближаватъ при него и фащатъ го, то и се чинеше че ще мѣ сторатъ нешо зло; вречеше около нихъ съ големо немиръванѣ и съ големо сожаленіе, шото се принѣдиха жены-те та го оставиха на земли гдѣто беше, и да видатъ що ще да прави. като вречи толкъва, а та се приближи при него и подложи си боски-те, и то фати да сѣче и така се умири. Н жены-те, като видоха това познаха и увѣрихасе че го е коза-та доила и чѣдвала, оставиха го въ коза-та на попеченіе-то, колато го воспитала и чѣва до гдѣто порасна, кое се нарече Ко-

зеуъ послѣ и това има на живот-атъ си немаше.

Нарѣжностъ (φαινεμενον).

У Блаветіа, на 19-й Маіа, тазы година, родисе едно шре сосъ двѣ главы една отъ дрѣга точнш отдѣленнш. Камъ вонкашна-та страна на секоа намирасе по едно ухо; сека глава има по две очи пресвѣтлш, кои-то са на природно-то имъ мѣсто. Докыче-то е здорово, вречи и піе сѣщевременнш и сосъ две-те уста.

Дрѣга.

Казѣватъ че въ Галліа една кобыла сѣщевременнш роди едно женско мѣле и едно кобылаче. Тѣа две-те добици, кои-то са тѣврде различни спорѣдъ природство-то, тѣврде са здоровы, крѣпки и силны.

Послѣ по 6 дена отъ връщанѣ-то странствованно Величество ѳгш Сѣлтатъ Івѣдѣдѣ-мѣджидѣ отиде на Высока-та Порта, и предъ сички-те верховны прислѣжницы слѣдокателно-то краткословіе изрече:

“Направихъ странствованіе въ держава-та моя; видохъ грѣковѣ-те на славны-те ми предѣды, цаміи достословны къ любопытствѣ и ко удивленію за великолѣпіе-то имъ и за помен-атъ шото присѣтствѣва за нихъ; разни особства, и достословны на вниманіе-то мое. Но такава не беше намѣреніе-то на странствованіе-то мое. Поискахъ да се увѣримъ, отъ само-себе-си, ако намѣреніа-та мои отечественны бѣха чѣдвани; ако сички-те ми покорницы раа, равнш и окшш се радѣваха за иманѣ-то и за безопасна-та свобода кои-то праватъ особство на желаніа-та мои найпревожделѣнны, на власти-те мои и сила найблагодѣшна. Благодать и благодареніе на Божій промыслъ во отдаднн-те попеченіа и вниманіа! мое-то упованіе исполниса: примство-то полно отъ ревностна любовь шото прѣлахъ отъ сички-те мои покорницы равнш и окшш, состоаніе-то весело и благодарно кое-то чинимъ да е така каквото го видохъ секаде, напѣлиха сърдце-то ми съ радостъ и блаженство. Тѣа благошастливы успѣхи благодаренъ самъ да ги познаемъ и на васъ да предпоставимъ и обавимъ мое благодареніе за нихъ. Должно е, по болшей части, и сосѣсисе въ ревность-та колато віе показѣвате сички во исполненіе-то на ваша-та служба и въ крѣпко-то и искрено поможеніе

което ми помага Рѣза Паша. Слѣдователно това се отдава въ тѣа сѣца ревностъ и това сѣщо содѣйствиє и помощъ въ совершението на вашы-те должности; защото ще учувате мое-то благоволеніе и ще се покажете достойни на мои-те Императорски благосклонности споредъ реда-тъ кои-то ще пріймате за мѣнието на послѣдници-те мои и за слава-та на Царство-то мое."

Корабль и Странствованіе на воздѣхъ.

Онова дѣто слышахмече у Бурша нѣкои хора възвншава-те на въздѣхъ и ходатъ въ нѣкоя доволна висота подъ неко-то съсъ разновидны като корабаски направи. това се сподобиха и въ Цариградъ да видатъ, кои-то се слычиха тамъ.

На 26-й Іюніа Единъ Буршеанинъ имениемъ Комасхъ съ дозволеніемъ на Оттоманско-то началство и В. В. Схатанъ Ябдалъ Мец и дъ възвнсисе предъ очите на толкова Цароградскій народъ споредъ слѣдователны-а примѣръ.

Воздѣшны-о корабль беше придготовенъ въ една ливада близъ при Единъ Схатанскій Кіошкъ цюто е у едно широко поле на Хайдаръ-Паша; гдѣто отъ двѣ-те страны на поле-то, секій зритель (сейрѣя) можеше да гледа възвншванѣ-то мѣ. Цароградскі-о народъ безъ число беше стѣрчалъ още отъ сѣтрина за да гледа-тъ това первовидно въ Цариградъ на въздѣхъ странствованіе кое-то стана послѣ по пладнина почти на Единъ часъ и половина. В. В. дойде въ Кіошк-атъ около пладнина. Дипломате-те чужди (Блчн-те) беха дошли мало нещю по напредъ, за кои-то беха придготовенни способни и собственни шадѣре; гдѣто на близъ беха и дрѣги Цариградскій големцы.

То не се описва лесно тоа художественный на въздѣхъ создѣ, сирѣчь тазы мѣрафетска направа, но за нѣкое понатіе и познаніе нека кажемъ мало нещю. Тазы направа, съ коа-то се възвншава-тъ на въздѣхъ, като Единъ Орелъ, става секакви видна, сирѣчь и околчеста, и четверобголна, а най повече обаче подъ видомъ корабла, като гемія сирѣчь, направенна съсъ тѣнки мѣшамы, и като запаали внутре спирто (върла ракіа), икарѣва отъ неа колко-то има въздѣхъ та станѣва тогава легка, и тогава може да стои на въздѣхъ и да ходи така, какъ-то ходи по

вода-та и държисе отъ неа Единъ корабль и пр., и зима въ себеси толкова товаръ, колкѣто може да понесе.

Като стана почти Единъ часъ по пладнина, вѣтърны-о корабль нача да се клати и да подхрипнѣва. като едно малко още безъ крыла пила (птиче), но запирашесе по малъ мало съсъ вѣжета-та, съ кои-то беше вързанъ. Засилисе два пѣти съ предгодна нѣкоя благосдарность къ Величество Вгв, камъ Кіошк-атъ сирѣчь гдѣто сѣдеше обиколена съ сички-те си дворницы. Сичкѣ-о народъ мѣлчеше и чекаше съ големо нестѣрпѣніе минѣта-та на възвншеніе-то мѣ. Около Единъ-а часъ по пладнина, сички те придготовленія беха станали. Напоконъ, като прійма поздравленіа-та Схатанъ и дозволеніе-то на В. В. за да соверши на въздѣхъ странствованіе (толцилъкъ), Г. Комасхъ Флезна во вѣтърны-а си корабль и като поздрави Схатанъ, развѣрза вѣжета-та съ кои-то беше вързанъ корабль-о мѣ, засилисе и възвнсисе на вышина съсъ една прѣдана скоростъ и вързенѣ правъ на горе високо и остави доле Единъ многочисленныи народъ удивенъ и учденъ за такова зрѣніе и гледанѣ кое се сподоби на живот-атъ си первый пѣтъ да види.

Возвншванѣ-то се содрѣжаваше съсъ мѣсика-та Схатанова още отъ первая-та минѣта. Като се възвншаваше, Г. Комасхъ оставѣваше да падатъ свиты малки части (парчета) книжки въ кои-то беха написани стѣхове и пѣсни за похвала и слава на Величество Вгв. Като се възвнси правъ на горе, во една висота доволна, вѣтърны-о корабельникъ (геміѣя), оправисе съ нѣкое чдано вързанѣ камъ Нікомидіа. По 15 минѣты послѣ изгѣбисе отъ очите на хора-та, кои-то се и разнесоха послѣ.

На 29-й Іюніа, като се върна въ Цариградъ описѣва странствованіе-то си слѣдователно:

Возвнсисе отъ Хайдаръ-Паша почти на Единъ часъ и половина послѣ по пладнина. Като вървѣхъ нѣколко време камъ сѣверна страна, пристигнахъ на една висота весьма голема, гдѣто намѣрихъ Единъ вѣтръ на-противъ кой-то ме завѣрна камъ южна страна. Рѣхъ пристигнахъ до 5,000 мѣрш надъ море-то, когачо голѣбѣ-те цюто носехъ въ корабль-атъ ми умрѣха отъ стѣдъ и зима.

Фермометръ (мѣра за горѣшината) значеше 8 степени подъ зѣро и барометръ (мѣра за влага) беше слезнѣлъ до 15 прѣсты 1 черта (линеа).

Като не можехъ да търпимъ единъ толкъва големъ стѣдъ, оставихъ да излезе вътръ, и молю нещю по се снижихъ като бехъ междѣ островы-те (адыте) Принцыпо и Халки. Като посреснахъ тамъ вътръ южный (лодосъ), преидохъ едно разстоаніе отъ 8 до 10 мѣла и държехъ на една вышина почти непонатна надъ поверхность-та на морски-те воды. Съ тозы способъ справихъ камъ Ясійски-те брегове, гдѣто се придготвяхъ да слезнемъ, когато ме послѣдѣва и не ме остави една въртѣшка вътрена, приндихъ се, за да се избавимъ отъ тозы зolz дръгаръ, да отфърлимъ мало отъ грѣбны-а песокъ (савд-рата), кое-то ме направи да се възвысимъ пакъ до 3,000 мѣрш. Термометр-о значеше 5 степени стѣдъ, и угрометр-о кеше слеаъ до 8 прѣсты $\frac{6}{10}$.

На три часа и половина послѣ по пладнина, стоехъ надъ остров-атъ на Мармара, и надахъ се да стѣпимъ нѣзми, тогава когато единъ много стѣденъ вътръ тлѣстна ме камъ Уалова гдѣто не можехъ да слезнемъ.

Отъ тамъ като се возвысихъ пакъ почти до 4,000 мѣрш, отфърлихъ се отъ единъ вътръ весьма стѣденъ въ долина-та на Демирцикъ, ко-то е въ разстоаніе два часа отъ Пазаръ-Кіои, и гдѣ-то слезнахъ безъ никакво поврежденіе, 4 часа послѣ отъ каквото трѣгнахъ отъ Хайдаръ-Паша и като преминахъ едно разстоаніе на 220 мѣла.

Тамъ, като вързахъ вътрѣрны-а ми корабль за едно дърво, среснахъ селачане; но тызи добри хора, като не знаеха да прочитатъ тѣрски, нито па познаваха азък-атъ ми, и щото имъ говоримъ приндихъ се да махамъ съ рѣцѣ и глава за да познаатъ че желеехъ да отидемъ въ нѣкое село наблизъ, и тамъ да пречесемъ вътрѣрны-а корабль, въ кое-то ми послѣдѣваха и послѣдшаха преблагодарни.

Като ме забедоха и пристигнахъ на Пазаръ-Кіои началницы-те на това село, прочетоха вѣдюртѣ-та щото имахъ отъ Цариградъ, и веднага описаха време-то и прихощанѣ-то ми, печатиха го за свидѣтелство.

На утрина-та, върнахъ се съсъ 40 человекъ въ Демирцикъ, и спразнихъ корабль-атъ ми, и пренесохъ го у Уалова и тамъ се качихъ во единъ корабль за Цариградъ гдѣто пристигнахъ живъ и здравъ въ сѣтрина-та на 29-й Івнѣа лѣто 1844.

Като се върнахъ отъ Пазаръ-Кіои въ Де-

мирцикъ гдѣто бехъ оставилъ корабль-атъ ми вързанъ, намерихъ го обиколенъ отъ толкъва овчаре, кои-то съ големо чѣдо гледаха го, а не смѣха да се приближатъ при него.

Г. Комасхъ предпостави на В. Порта това негово на въздухъ странствованіе, и отъ тамъ на В. В., кого-то приканиха да иде въ Царскі-а Сарай, гдѣто дарованъ быде отъ страна В. В. нѣкои до 20,000 гроша.

СТРАНСТВОВАНИЕ

Императора НИКОЛАЙ Павловича.

Императоръ Николай дойде въ Пруссіа на 14-й Маѣа, и като поздравилъ во онзы день Пруссійскі-а царь, на дръгѣ-а день въ 15-й сѣтрина трѣгна по желѣзны-а пѣть за да иде чрезъ Вѣава въ Лондонъ Инглійска столицина. На 19-й Маѣа пристигна въ Роттердамъ (градъ Олландійски при море-то), и тозы день петокъ по пладнина качисе на единъ корабль Олландескій называемъ Вуклопъ, и пристигна у Воолвѣхъ приморскій градъ у Англіа вечерь-та на 2 $\frac{1}{2}$ часа, гдѣто беше дошелъ още на зарань-та баронъ Брѣновъ, Посланникъ (Ambassadeur) Рущійскій въ Лондонъ та го чекаше тамъ да го посресне. Сичкі-а онзы день немаха никакво увѣреніе за пришествіе-то мѣ, самъ вечерь-та на 2 $\frac{1}{2}$ часа стража-та на Воолвѣхъ согледа че се тѣи единъ корабль и на тозы часъ пристигна. Императоръ Николай, като излаваше изъ корабль-атъ, носеше облекло рущійско. Беше завитъ въ единъ прегърнатъ широкъ кѣждухъ многоцѣнный, и носеше на глава-та такова нещю като капкъ. Величество егъ има высота по крайней мѣрѣ до шесть нозе, и виждашесе прездравъ. Императоръ Н. въ странствованіе-то мѣ е содрѣженъ съсъ Генерала Графа Орлоффа, совѣтника на держава-та Рущійска и воинскаго чиновника на В. В.; съсъ генерала Ядерберга; съ княза Рачивилла; съ княза Васселшикоффа, и съ капетанъ Ядерберга; тѣа трима-та послѣшни бѣха полководцы на В. В. Им. Николай, понеже беше предвозвѣстилъ чрезъ барона Брѣнова, че желеа прихощанѣ-то мѣ у Воолвѣхъ колкото е възможно да е потайно, за то не стана никакво поздравленіе царско съ нѣшканѣ-та и пр. споредъ способство-то и способность-та царска.

На 20-й Маѣа Сѣвбота предъ пладнина 45 минутъ, Императоръ пристигнаше въ по-

сланство-то (à l'ambassade) рускійско въ Лондонъ. Като флаваше въ посланство-то, В. Б. погресненъ бѣде въ флавантъ-то въ сала-та и приемиема отъ барона (жена) Брѣнова, и отъ тайны-те (въфрнште) на посланство-то, 11. Кврдіанскій и Бергскій. В. Б. сердечнѣ дѣе рѣка на барона Брѣнова, и послѣ послѣдѣна во Обитаніа-та (сѣдалищата) цѣто мѣ бѣха прирѣготовленни. В. Б. ни едно кафе со съ барона Брѣнова, и отиде да се упокои и почина въ полднѣ.

Лондонъ, на 21-й Маѣ. Недела сѣтринѣ, Императоръ собѣдисе ранѣ и предѣдѣва (потхапна) во Обитаніа-та мѣ сѣнѣкои лица отъ послѣдователи-те мѣ. По потхапнѣвантъ-то послѣ В. Б. разходисе самъ въ градинш-те на посланство-то.

Три часа предъ пладнина, Высочество В. Ц. князь Албертъ (мѣжъ на английска-та царица Викторіа) дойде въ посланство-то у една колесница (кароца) дворна, за да посѣти и поздрави Императора. В. Б. 1, слезнѣваше точнѣ лѣсница-та (сѣлбата) да посресне княза, като се среснаха и двамина-та. Императоръ паде на шѣ-та князова и пригрѣна го сердечнѣ. Князь Албертъ воздаде мѣ пригрѣшантъ со съ най великодѣшно доказателно прѣимство. Императоръ тога заведе княза въ сала-та (одаата архондарикатъ), и тамъ се разговориха и двамина-та весьма доволно время. Императоръ се извѣсти тѣврдѣ добре за царица-та (Викторіа), и обяви най велико сердечнѣ желаніе че прирѣждантъ-то мѣ да не бѣ утѣснило споредъ никаковъ образъ Величество-ва. Князь Ал. отвѣсти че ни една неспособностъ и неприличностъ не ще да послѣдѣва за цѣто Императоръ слѣдователнѣ ще дойде да обитае (кондише) въ палатш-те, гдѣто са Обитаніа прирѣготовленни, и че най велико желаніе на царица-та бѣше Императоръ да дойде въ нѣхъ да обитае. Князь Албертъ послѣ по единъ часъ отиде и обѣщасе да се върне послѣ отъ единъ часъ и половина да отвѣде и содрѣжи Императора въ палатш-те на Бѣскінгамъ Buckingham.

Во единъ часъ и половина, Князь Ал. дойде въ посланство-то, содрѣженъ со съ сѣръ Робертъ Пелъ. Като пристигна въ сала-та прѣимственна, князь Ал. предпостави первѣатъ прислѣжннкъ во Императора, кой-то подаде рѣка на сѣръ Робертъ Пелъ. Императоръ, послѣ по нѣкои малкѣ минѣты, качисе въ колесница заеднѣ со съ княза Алберта за да

иде въ палатш-те на Бѣскінгамъ. Сѣръ Робертъ Пелъ бѣше у втора-та колесница заеднѣ со съ генералъ Графъ Орлофъ и генералъ Алдербертъ; други колесници носѣха лица-та на содрѣжестнѣ-то Императорско. Тѣврдѣ мало свѣтъ имаше по пѣтъ-атъ като взрѣха колесницш-те: благодарихасе да си открьватъ главш-те за почестъ на Императора като прѣходѣше сопровожденіе-то. Императоръ, като пристигна въ палатш-те на Бѣскінгамъ, предпостависе предъ царица-та чрезъ княза Алберта. В. Б. 1. прѣа слѣдователнѣ едно великолѣпно обѣдѣвантъ въ кое-то го прикани царица-та Англійска, Викторіа; послѣ В. Б. 1. отиде да поздрави Саксонскі-атъ Царъ у Обиталища-та гдѣто се намѣрѣваше въ палатш-те, кой-то странствѣваше и той у Лондонъ, каквото и Императоръ Рускійскій.

Два часа и половина послѣ по пладнина, колесницш-те прѣеха повелѣніе да върнатъ, и въ пѣтъ минѣш, Императоръ поиде заеднѣ со съ княза Ал. и отиде да поздрави многѣ членш на царска-та фаміліа. Графъ Орлофъ и баронъ Брѣновъ послѣдѣваха. Като излаваше Императоръ изъ палатска-та ограда, поздрави благодарнѣ лица-та, кой-то се бѣха собрали да го видатъ; госпожш-те махаха со съ кѣрш-те въ знакъ поздравителнѣш. Императоръ поздрави царица-та во Марлборѣгъ хѣсѣ. коа-то е вдовица, и послѣ поздрави дѣка и дѣкеса Камкріцовъ дѣкеса Глоссестера и дѣкеса Софіа. Като правеше това отхѣждѣвантъ, Императоръ и Саксонскій Царъ среснахасе на пѣтъ-атъ и поздравихасе. В. Б. отиде послѣ во Ахслев-хѣсѣ за да поздрави дѣка Велінгтона. Благороднѣш дѣкѣ прѣа Императора въ преддворіе-то и отвѣде го въ салш-те на перѣ-та вышина. Императоръ, като мѣ постисна рѣка-та, поговори нѣколко минѣты съ него и похвали го за блистаніе-то и свѣтлостъ-та на Обитаніа-та мѣ. Императоръ се върна послѣ въ посланство-то, и трѣгнасе во едно отъ Обитаніа-та мѣ, и спава дори до единнадесатъ часъ, почти предъ единъ часъ до заходъ слонца. Саксонскій Царъ дойде, но В. Б. не щѣе да собѣдатъ Императора. Така дойде и дѣкѣ Вамкріцовъ, но и той се трѣгна за да не развалѣтъ спавантъ-то на В. Б.

Половинъ часъ послѣ отъ заходъ слонца, Императоръ отиде въ палатш-те на Бѣскінгамъ со съ Графа Орлофъ и слѣдователи-те мѣ. Императоръ носѣше облекло на достоинство генералско; слѣдователи-те мѣ бѣха

ОБЛЕЧЕНИИ ТОВА СЪЩО ОБЛЕКЛО, ОСВЕНЬ БАРОНА БРЪНОВА И ЛѢКАРА РЕНХОЛДА. Единъ часъ предъ полнощъ, Императоръ се тръгна и легна во посланство-то. Императоръ има четридесать години. На 1817 дойде първий пъть у Англіа; совсемъ това многокременно разстоаніе, В. В. не беше никакъ забоварилъ превосходни-те и знаменити мѣста край-морски на Англіа. Като беше въ смотреніе на Маргате-Раадъ, Императоръ обѣдѣва на той коравль и пи во здравіе на Царица Викторіа. Капетанъ Хей, кой-то е единъ отъ настоатели-те граждански, опредѣленъ е да съдържава Императора колкова време се намѣрѣва во Англіа.

Въ поздравленіе-то що направи на сѣръ Робертъ Пеелъ, Императоръ не щел нищо да прѣима. Мнозина отъ членове-те (человѣцъ) на кабѣне-то намѣрихасе на тая минѣта собрании при сѣръ Роберта Пеела. Посѣщеніе-то на Императора стана толкъва маловременно што никои отъ нхъ не може да излезне предъ лице Самодержца. Императоръ поздравилъ препочтителнъ сички-те онѣ лица, кои то, на прехожданѣ-то мѣ въ Вітъ-Халла-Гарданъ, бѣха си симнали капела-та (шапките).

Лондонъ, 22-й Маѣ понеделникъ, Императоръ, съсъ барона Брѣнова, остави ранъ Йокърхам-Хѣсъ, и съсъ два слѣжебника самъ пешацъ расходисе на около на Режан. сент-Паркъ. Слѣдователнъ, В. В. посмотри великолѣпнъ-те магазиа златарнъ на ГГ. Сторъ и Мортімеръ, во Нев-Вѣд-стретъ. Императоръ дойде въ една кола откритъ, содръженъ съ барона Брѣнова, Графа Орлоффа и доволнъ послѣдватели. В. В. преиде сички-те странъ на това многолѣпно учрежденіе и направъ, и кѣпи діаманты, прѣстенѣ, иглы, гримни, и цѣпочки скованнъ (синцире).

Въ тозы день Императоръ Рѣссійскій и Саксонскій Царь отидоха въ Църкови-те Яскотски (гдѣто тѣрчатъ съ конѣ) ГВ. Нхъ намѣрихасе подобнъ и присѣднаха съсъ царица-та въ едно смотреніе и зрѣніе у прегражденіе-то на Венсоръ. Имаше 4,000 хора подъ оръжіа, оръженни сирѣчь.

Вазѣватъ че за воспоминаніе на посѣщеніе-то мѣ и прихожданѣ-то у Англіа, Рѣссійскій Императоръ подписае за 500 лѣвръ Стерлинъ (55,000 гроша), кои ще се плащатъ ката година, на живот-атъ мѣ, за да приложи мздовоздааніа и дарбы на Църковѣ-те Яскотски. Знаатъ сега че сынъ Импе-

ратовъ дава ката година 300 лѣв. стер. (33,000 гр.) въ Църковѣ-те на Нев-Маркетъ, и че слѣдователнъ на това любодарство основасе и утвердисе една дарба подъ тѣтла и подъ име на Царевичъ-Стакъ. Послѣ по тѣрчанѣ-то за златна-та чаша, кола-то се придови отъ Мисс-Алісъ, Императоръ слезна отъ обитаніе-то (сѣденѣ-то) съсъ князь-атъ и Саксонскій Царь, и отиде та се приклижи при тая кобила што тѣрча, и пофати а кола-то намери прѣкрасна. Това приключеніе нанесе толкова благозареніе помеждѣ хора-та што се стѣрчаха на тосъ часъ около ВВ. Нхъ, и што Саксонскій Царь прѣа многѣ трѣдъ дори да отбѣгне отъ утѣшеніе-то на зрители-те (сирѣчь-те). Като се свършиха тѣрчанѣ-та-та, ВВ. Нхъ и князь Ялбертъ возвратихасе во Венсор-Кастлъ.

Лондонъ, 23-й М. вторникъ, като предобѣдѣва (потѣпна), Императоръ отиде да види градина-та зѣологическа. Никои, като незнаеше че ще да дойде В. В., не се намѣрѣваше тамъ самъ работнищъ-те и простнъ хора. Императоръ беше содръженъ съсъ барона Брѣнова и Г. Кѣдѣвскій. В. В. похѣли многѣ камиллопардал-атъ. Въ три часа, В. В. флезна въ посланство-то за да прѣима дѣка Девон-сѣрова кога-то беше приканилъ за по пладно обѣдѣванѣ.

Венсор, 23-й М. тозы день, Царица-та и князь Ялбертъ, содръженни съсъ Саксонскій-а Царь, отидоха въ Венсоръ послѣ по пладина. Императоръ дойде тамъ привечеръ. Саксонскій-о Царь сѣди во обитаніа-та на Белгійскій-а Царь. Императоръ ще сѣди въ сала-та и кабѣне-то Царско, сала-та предъ кола е престолна-та сала, кабѣне-то (обитаніе-то) на Царица-та и совѣтно-то сѣдалище. Тѣа обитаніа иматъ превесело и прерадостно зрѣніе и многолѣпно.

На обѣдѣванѣ-то дадено отъ В. В. во Венсоръ въ прѣсѣтлш-те и трапезы, единъ младъ юношъ слѣга на Царица-та като насидѣваше чаша-та да пиѣ Императоръ Николай, В. В., като го пригледна внимателнъ, каза мѣ: "какво си Киннардъ? Помнишъ ли ме? Бѣи, Сѣръ (Царю) отговори младый слѣга съсъ удивленіе." Обърнае послѣ камъ В. В. Царица-та, Императоръ и казѣва на В. В., че отъ перво-то мѣ странствованіе въ Лондонъ, на 1817, тозы младъ слѣга беше особнъ прифанатъ при него за слѣдѣванѣ, и че го позна.

Два державни престоли испроводихасе отъ Сент-Жамъ (Царски-те палаты) въ соборище-

то на дордъ-те (старѣйшинъ-те), това правни да чинатъ челоуѣцъ-те че Императоръ Русскій, и царь Саксонскій, предъ отхожданиѣ-то, ще се намератъ и ще присѣднатъ въ нѣкой соборъ на сворише-то.

Когато Императоръ прѣа поздравленіе отъ царица-та въ сала-та на пресвѣтлы тепалатъ, преприятниъ поздравя В. Ва, и даде рѣка на сички-те господа, и на сички-те послужницы дворны. Императоръ остави 20,000 венежички жьзатицы за слѣженницы-те палатски.

Императоръ Русскій излезна изъ Янглѣа въ неделя на 28-й Маѣа. Дойде у Янглѣа Свѣбта на 20-й сѣгъ Маѣа. У Воолвишъ качисе во единъ пароплавъ корабль называемъ Блакъ Вагазъ за Олланда, и отъ тамъ да се возврати во своя си.

Това слѣдователно сонозрѣніе предпоставлавамъ на Болгарска-та юность, сирѣчь на дѣца-та, кои-то се учатъ на днешній день во училища-та за да познаатъ какви ставатъ хора-та като со съ терпѣніе и любовь учатъ основа що е полѣзно и вѣчнопамятно, и да видатъ какво е правилъ той многопохвалный дѣкианъ, като е былъ на нхъ-а возрастъ.

СОНОВИДѢНІЕ или ЖИВОТЪ на дѣкиана Самосатеа.

Като бехъ станалъ почти на 12 години возрастъ, махнахъ се веке да ида во училища-та, а отецъ ми (каштами) смьслубаше и совѣтѣваше со съ прѣатели-те си що да ме надчи сирѣчь каковъ занаетъ да надчимъ. По мнозина-та прочее отъ нхъ рекоха, че ученіе-то убъ требва и много трдъ, и доволно време, и иждивеніа (харчове) големи, и счастье свѣтло; а состояніе-то наше (халатъ ни) е и малко, и требва ни скорашна и бърза нѣкоа на живот-атъ помощь. Защото ако да надчимъ нѣкое отъ тѣа тешки-те хѣдожества (занаете), первъ и первъ ще си искардвамъ хлѣб-атъ отъ работа-та, и неше веке да ме храни кашта ми, като самъ на толкавъ возрастъ; и на скоро ще зараддамъ и кашта си, защото секога ще искардвамъ придобьтокъ. Второ смьшленіе и совѣтѣванѣ стана, кое е най добро отъ хѣдожества-та, и най лесно за надчѣванѣ, и на челоуѣка свободна да е прилично, и да има приходъ готовъ, и придобьтокъ доволенъ. Като похвалаше дрѣги прочее дрѣго, каквото секии имаше

склонность и искѣство въ хѣдожества-та, кашта ми погледна на вѣйка ми (защото беше тамъ брат-о на майка ми, кой-то се виждаше да е искѣсенъ каменосѣчецъ, и славенъ помеждѣ похвалы-те каменнодѣлцъ), и рече, не е прилично дрѣго хѣдожество и занаетъ да учи, като си ты; но зема го, покажа ме со съ рѣка-та си, отведи го и надчи го да стане добаръ, искѣсенъ и израденъ каменнодѣлецъ; воистиннъ ще успѣе добре въ това, защото каквото знаешъ природна склонность има за такваа работа. Я това знаеше отъ играчки-те ми кои-то правехъ съ восокъ; защото когато излезнехъ отъ училища-та и дойдохъ си дома, отсѣргѣвахъ восокъ та правехъ или волове, или конѣ, или воистина ти казѣвамъ и челоуѣцъ, за това и баща ми това рече; за кой-то игры много пѣти учители-те ме бѣха, като ме согледаха че играемъ та не четимъ, и ми се караха, но тогава стана причина за похвала, и даде надежда и упованіе че въ мало време ще надчимъ това хѣдожество. Като стана прочее спогобный день за да начнемъ хѣдожество (занаетъ); дадохъ ме на вѣйка ми, наистина ви казѣвамъ не ми се виждаше никакъ мѣчно, но виждаше ми се че имамъ нѣкоа играчка прерадостна, и споредъ совозрастницы-те ми прѣхвална, ако се виждахъ че издѣлѣвамъ и правимъ и богове, и нѣкон малки истѣканче-та (ἀγαθματῖα) и за мене, и за дрѣжина-та ми, кои-то предпочитахъ; и това перво и обькновенно, въ кои-то начинѣватъ секакво нешо ставаше; защото вѣйка ми, даде ми единъ остръ чекичъ, и заповѣда ми полека легкѣ да ударамъ плочица-та, што беше въ среда-та на дѣлателница-та, и рече ми обьща-та пословица “начало же убъ естъ половина всемъ дѣлѣ.”

Изъ же обаче като не обькновенъ, и като ударехъ на плочица-та со съ ревность, расцѣписе по среда-та; а вѣйка ми разгнѣвасе, и като узе едно дебело дрѣво што се намери тамъ близъ, и хлѣзна ме толкова жестокѣ и безчелоуѣчнѣ, што перво-то ми начало на хѣдожество-то стана со съ горчивы и недѣшны сѣззы. Бѣгахъ прочее отъ тамъ, и отидохъ дома, съ недѣшный плачь, и очи-те пѣани со съ сѣззы, и повѣствѣвахъ товарица-та, и показѣвахъ ударанѣта-та и ранъ-те, и казѣвахъ че това направи со съ една голема жестокость, защото ми вознечавиде да не бѣ го предварилъ и преминалъ споредъ искѣство-то на хѣдожество-то мѣ.

А майка ми се разгнѣва на брата си многъ, и хъли го преиногъ и като се замоши, за-спахъ совъ сълзы още въ очи-те, и сичка-та ноць съ голема мысль прехождяхъ. До-сенова щото говорихъ може да рече нѣкой че е смѣшно и дѣтинско повѣствованіе; но послѣ по тоа, ш мѣжѣ, не ще да слѣшате презрително, но съ твърде големо любовит-ство и вниманіе усердно ще слѣшате; зацо-то споредъ Омира да рече: Божественное ми еновидѣніе дойде грезеніе и зрѣніе мило и драго презъ ноца, и толкова чисто и исто зрѣніе и гледанѣ, щото ми е и сега предъ очи-те така каквото го гандвахъ. Защото послѣ по толкова години дори и до днесъ ми га предъ очи-те като живи и видовете и гла-гове-те на разговорки-те, каквото ми се видоха тогава. Дѣт жени ме Фатиха, Една отъ Еднат-та ми рѣка, а дрѣга отъ дрѣга-та и теплѣха ме твърде силно секоа камъ себе-си. На малко щѣха да ме скъснатъ помеждъ имъ совъ те-гленѣ-то имъ любовчестно и предварно; защото кагато дрѣга надвѣше и трѣгнѣва-ше ме при неа и държеше, кагато дрѣга-та насилешесе и ме отгърдваше отъ неа. И карахасе помеждъ си, Еднат-та казваше че самъ ноенъ и придокытокъ ноенъ, а дрѣга-та говореше че вѣде и напразно усвоава чѣжда стажаніе и чѣжда стока. Еднат-та беше работница, и мѣжественна (юначна), и по-крыта съ паспалъ по космы-те, упражненна сирѣчь и недмыта. рѣчь те и пѣлны съ кра-давищъ и укоравенны, презъ оклекло-то пре-пасанна, упражненна така, каквото беше вѣикъ-о ми като стѣржеше каменѣ-те. И дрѣга-та беше твърде благолична, и споредъ вид атъ причина. и споредъ оклекло-то прекрасна. Най послѣ прочее оставиха ме свокодна и на своя вола при ко-то предпочтемъ да ида; и по перво онаа жестока-та и мѣжа-та-та рече:

И, прѣателско дѣте, а самъ каменнобѣчно художество, кое то вчера наче да учишъ; а самъ ти свойственна и отъ дом-атъ ви родница; защото дѣд-о ти (воспомена име-то на дѣдѣшка-та мѣ матерна) беше камен-нодѣлецъ, така и два-та ти вѣикове беха каменноработници, и твърде ги просла-вихъ. Ако сакашъ да отѣгнешъ отъ глѣ-порѣчїа и отъ пѣстословіа щото происхож-датъ отъ тѣа (показа съ прѣвѣтъ дрѣга-та жена), и сакашъ да ме послѣдвашъ и да си съ мене заедно, най перво ще се упито-мишъ и изгоншъ, и рамена-та ти и снага-

та ти ще имашъ таки и чѣврсти, нече ни-кой да ти зариди, нече да идешъ никога на чѣжда земля и на чѣждо отечество, и да оставашъ родници-те си и родител-те си и да се отдамѣдвашъ отъ нихъ; ни-то па за дѣми-те си ще си укоренъ. Не дейсе обаче гнѣси ш упражненна та ти снага, ни-то да ти се види зле за сиромашко-то и просто оклекло; защото съ таква упражненны и прѣстѣ дрѣхи, оный Фидїа похвалный совер-ши съ толкова искѣство и мѣрафетъ Дїа (вогъ Бланискїй), и Полуклитъ направи Ира (вогина жена Дїева,) и Муршиъ стана по-хваленъ, и Пракителъ прѣдденъ. Славатсе тѣа прочее като богове. Яко да станешъ на-истина и тѣзе единъ като тѣа, какво не-щешъ да си похваленъ и тѣзе отъ сички-те хора? ще да покажешъ и башта ти да е похваленъ и честенъ и отечество-то ще о-кавишъ преславно. Таква и още повече отъ тѣа дѣми като се припнѣваше, и безстыдно говореше, премногъ изговори художество-то жена-та сирѣчь, ко-то съ голема вон-стиннѣ ревность сплетѣваше и радеше да ме направи да а послѣшамъ и да дойдемъ ко-да неа; но не помнимъ неке; защото повече-то отъ онаа що ми говореше бѣга ми отъ ум-атъ сега и не помнимъ. Като престана прочее отъ говорѣ-то, наче дрѣга-та да ми говори така.

Слѣдѣва.

Новомѣслюсловіе.

На 31-й Августъ, нова месечина става въ четвъртокъ на 20-й часъ и на 55 минѣты, време непостоянно. День-о е почти 12 часа, и ноць-та 12.

Первый день на Септемвриа е въ петокъ. Нова месечина става на 30-й въ сѣбота на 7 часа и 43 минѣты, време горещо.

Первый день на Октовриа е въ неделя, день-о е 11 часа, а ноць-та 13. Нова ме-сечина става на 29-й въ неделя на 18 часа и 35 минѣты, сладокъ западный вѣтръ.

Первый день на Ноемвриа е въ среда. День-о има 10 часъ, а ноць-та 14. Нова месечина става на 28-й въ торникъ на 5 часа и 33 минѣты, вѣтръ прѣстѣденъ.

Первый день е на Декемвриа въ петокъ. Дневно-то време е 9 часа, а ноцно-то 15. Нова месечина става на 27-й въ четвъртокъ на 14 часа и 22 минѣты, време облачно.

Ако бы была нѣкоа ревность и желаніе, можеше да става и Календаръ Едногодскїй.

ОГЛАВЛЕНІЕ.

Авдѣтъ, пословица, и Благонравіе	страни. 65
Славенска древность	— 66
Христіанство	— 69
Сыновна люковъ	— 70
Посланіе Вугенѣа Болг.	— 71
Различни раздѣли, иѣтословіе	— 73
Неприродность, Нярѣжностъ, Краткорѣчіе Свѣт.	— 74
Корабль, на въздухъ	— 75
Странствованіе Ніколаа Императора	— 76
Соповидѣніе иѣкіаново	— 79
Новомѣсацословіе	— 80

Цѣна за 12-те единолѣтна предплащанна.

- 1 Патифрангъ въ Смурно.
  - 1 Двестолпникъ въ Цариградъ при Г. Ралли X. ПЗ. Мауріди.
  - 6 $\frac{1}{2}$ Рѣбли за Рѣссія.
  - 3 Рѣвіе-та за Влахія, Сербія и Боснія.
  - 25 Гроша за Фракія Болгарія, и Македонія во Філіппополь при Г. Квѣтаки Д. Мероветона.
-